

Мартин Дуркин је познати британски документариста и продуцент. Аутор је многих документарних филмова за Channel 4, а посебно је специјализован за хуманитарне проблеме Африке . Интервју са Мартином Дуркином је преузет из магазина Front Page.

FP: Волео бих да разговарамо о помоћи Африци и о томе како је она уништила афричко друштво, изазвавши много беде и разарања. Почнимо са основним питањем: како је помоћ нашкодила Африци?

Дуркин: Хуманитарна помоћ је попут социјалне помоћи у великом. Међутим, разарајући механизми раде на један другачији, још погубнији начин.

Помоћ која стиже у Африку иде или владајућим елитама или њиховим послушницима, или у неким случајевима, у запањујуће малим количинама, стиже до оних којима је намењена. Најпре, погледајмо последице неправилне расподеле помоћи. Огромне количине помоћи одливају се на различите начине владајућим елитама. Према извештају УН-а за 1991. годину, 200 милиона долара добијених од USAID-а, завршило је на иностраним приватним рачунима афричких политичара и владиних службеника. У Кенији и другим земљама, владини службеници држе веће суме на рачунима у страним банкама него што их имају пословни људи. Ако човек жели да се обогати у Африци, довољно је да се учлани у владајућу странку или повеже са мафијом која се издаје за државне агенције, судство или полицију. Овако или онако, то су места на којима новац из помоћи углавном завршава.

Неки ће рећи “добро, али ако се бар мало помоћи пробије до оних којима је намењена, вредело је труда”. Међутим, они се грдно варају. Пошто је у Африци, захваљујући помоћи, власт толико профитабилна ствар, они који владају одбијају да се власти

одрекну. Као што је један афрички коментатор објаснио, “основни инстинкт владајуће елите је да опљачка државни трезор, одржава се на власти и брутално сузбија свако противљење или опозицију”

Једном речју, политичка моћ даје вам контролу над свим тим новцем од помоћи. Ти гнусни људи са набуџеним златним прстењем су коримпирани милионери, некад чак и милијардери хуманитарне помоћи. Зато њихово упињање да остану на власти не треба да нас чуди.

FP: Дакле, помоћ Африци заправо одржава диктаторе и диктатуре на власти? Она доприноси угњетавању људи?

Дуркин: Помоћ убија демократију. Она власт претвара у изузетно лукративну твар. Онда када су (корумпирана) политика и (корумпирана) владина служба привлачније каријере него покретање бизниса, ствари се завршавају врло тужно. Политика привлачи криминалце, али такође и ствара криминалце. Једни криминалци не желе да се одрекну власти, па се други криминалци, невешто маскирани у “ослободиоце” наоружавају и започињу рат.

Иако је овај ланац узрока и последица тако нападно очигледан, либерална левица на Западу полуди уколико им на њега укажете. Они су поклоници државне патронаже, како на националном тако и на интернационалном нивоу, и слепи су за њене грозне последице.

FP: То значи да помоћ такође поспешује конфликте, зар не?

Апсолутно. Несумњиво је да су у афричким државама побуне углавном резултат неспремности да се преда или подели власт. Грађански ратови у Африци увек, али увек почињу као чарке због изборног процеса. Намештање избора или одбијање да се избори одрже узроковали су грађанске ратове у Анголи, Чаду, Етиопији, Сомалији, Судану, Мозамбику, Руанди, Сијера Леонеу, итд, итд.

А ко су ти који се дижу на оружје против власти? Ове ослободилачке снаге су заправо бесрамни криминалци који желе да се и они дочепају дела колача. У Африци има смисла наоружавати војску и покушавати да освојиш власт. То је начин да постанеш милијардер.

FP: Значи, либерали на Западу који су самозадовољни због чињенице да помажу Африци заправо изазивају грађанске ратове и побуне у њој? Они су делом одговорни за убајања Африканаца?

Дуркин: То су ратови због помоћи, тако би их требало звати (aid wars). Многи људи са левице – већина, сигуран сам, искрено жели да помогне Африканцима (и сиромашним људима генерално). Проблем је у томе што је њихова жеља да помажу људима, подређена њиховој емоционалној посвећености социјализму. Левица и Зелени су потпуно прожети својим анти-капиталистичким идејама. Они одбијају да слушају аргументе, без обзира на њихову чврстину, уколико су аргументи у сукобу са њиховим политичким предрасудама. Можете ви да говорите зеленом активисти

да је њихово противљење употреби ДДТ-ја резултирало милионима непотребних смрти од маларије. Шта је њихова реакција? Зелени и даље подржавају забрану ДДТ-ја.

Али, на крају крајева, њихова увереност у сопствену исправност ничему не води. Није важно шта они мисле да чине. Важно је шта заиста чине. Тако да је мој одговор: да, мислим да морамо суочити људе на левици са последицама њихове политике. Они убијају људе. На њиховим рукама је крв.

Наравно, морамо разликовати хуманитарну помоћ од добротинства. Постоје многи људи који, захваљујући милосрђу појединаца, постижу много у Африци. Али то је као да лепите фластере, а оно што је стварно потребно је операција.

FP: Дакле, варварства и насиље у Африци су резултат чега?

Дуркин: Дивљаштва у Африци којима смо сведоци не дешавају се зато што постоји нешто чудно у афричкој води. Није ни зато што су Африканци у души још увек

ловци-скупљачи који не могу да превазиђу племенске сукобе из прошлости. Пре неких 40 година, Африка је била прилично пристојно место. Али, огромна количина помоћи која је у међувремену пристигла, уништила је ткање грађанског друштва. И колико је сва та помоћ утицала на сиромаштво? Уједињене Нације су 1999. саопштиле да је 70 земаља – све примаоци помоћи – још сиромашније него што су биле 1970. Државе које су примиле највише помоћи – попут Либерије, Заира и Сомалије – огрезле су у варваризам и анрхију.

Још једном, процес уништавања друштва преко помоћи болно је очигледан. А ми ипак настављамо да их засипамо помоћу. А што се тиче оних који не шаљу новац, већ лично допремају храну унесрећенима, све студије показују да то ове земље гура у ужасну зависност од увоза хране. Није потребно објашњавати разарајуће ефекте овога по њихову домаћу економију (која је углавном аграрна), или по њихове шансе за просперитет.

Велика срамота је да ми не дозвољавамо афричким фармерима да продају своју храну у Сједињеним Државама и Европској Унији. Субвенције, таксе итд - људи који се противе слободној трговини храном стварно би требало да се застиде.

FP: Да ли то значи да чак и куповина хране за Африканце штети њиховим економијама? Можете ли да објасните како се ово дешава и које су последице?

Дуркин: Разлог због кога Африканци немају храну су грађански ратови. Афрички земљорадници знају како да узгајају храну. Заправо, они то тако добро знају, да су Европска Унија и САД поставили трговинске баријере како би их спречили да извозе у тако угрозе њихове земљораднике. Глад у Африци данас је ретко кад узрокована елементарним непогодама. Њу узрокује страна помоћ.

Давање хране сиромашнима, западњацима делује као нешто што има смисла. Кад видимо бескућника, ми га упутимо ка најближој народној кухињи. Али на нивоу о коме овде говоримо, економски ефекат простог дељења хране људима није добар. Замислите да се ваша економија базира на производњи аутомобила. И то неуспешно, пошто су вам суседне државе поставиле трговинске баријере како би вас спречиле да им продајете своје аутомобиле. Оне виде да вам лоше иде. И шта раде? Шаљу вам бесплатне аутомобиле као помоћ. Локални произвођачи аутомобила нису ни мало срећни, а економија је пропала.

Е па тако је и кад су у питању Африка и храна. Заборавите на помоћ. Африци је потребна слободна трговина.

А кад смо већ овде, морали бисмо одвојити "слободну трговину" од грозног колонијалног чеда под именом "фер трговина". Фер трговина није ништа више до одбрамбена Пи-Ар вежба Зелених. Било им је незгодно да се супростављају слободној трговини, па су се позабавили лингвистичким ситним везом. "Фер" трговина каже – ДА, сиромашни смеју да продају своју храну богатима, али само уколико се баве органском земљорадњом (нпр. задржавају заостале и слабо продуктивне технике земљорадње), а ми ћемо подршку давати малим производним јединицама (које су познате по томе што нису баш продуктивне у производњи хране). Људи који бране "Фер трговину" су заиста ниски.

FP: Дакле, помоћ Африци има велику улогу у уништавању Африке. Већ сте то поменули, али објасните мало боље зашто либерална левица наставља да инсистира на давању помоћи Африци?

Дуркин: У питању је комбинација нагона за чињењем добра, који је вредан хвале, и заведености социјалистичким предрасудама. Жеља за помагањем је ствар за поштовање. Требало би је поздравити, никако нападати. Али морамо нагласити да а) државна хуманитарна помоћ није добротворство, већ вид државне интервенције, и то веома разарајуће; и б) чак и добро организована и спроведена хуманитарна акција, није решење за Африку.

Слободна трговина је оно што је потребно афричкој економији како би она стала на ноге. А развој успешне и богате грађанске класе једино је што Африканцима може пружити здрав политички систем. Другим речима, једино када богатство почне да долази изнутра, локално, уместо споља, од страних сила, онда ће афрички кошмар бити окончан.

<http://www.frontpagemag.com/Articles/Read.aspx?GUID=D1ED8113-B52B-4674-9959-AD7902604D8B>